

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Verso
DISCIPLINA	Verso II
TITULACIÓN	Título superior en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Interpretación
ITINERARIO	Textual
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	Obrigatoria
DEPARTAMENTO	Interpretación (área de voz)
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR	Pablo Calvo García
DOCENTE	Nome e apelidos: Pablo Calvo García Horario titorías : http://www.esadgalicia.com/qlq/profesorado.php?id=2&tit=Titorias Despacho: Departamento de Interpretación Contacto: pablo.calvo@edu.xunta.es
DESCRIPCIÓN	<p>Estudo da métrica. Coñecemento e aplicación das graduais. Análise do acento (na palabra, no verso, de intención...), da rima e do ritmo (de cantidade, intensidade...).</p> <p>Recursos literarios. Percepción e melodía do discurso. Relación corpo-texto.</p> <p>Aprendizaxe e práctica da relación entre o son, a palabra e as atmosferas na transmisión de emocións e sensacións.</p>
Conecementos previos	Ter asimilados satisfactoriamente os contidos da materia Verso I.
Lingua en que se imparte	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T2	Recoller información significativa, analízala, sintetízala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T11	Desenvolver na práctica profesional unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X2	Comprender psicolxicamente e empatizar para entender e sentir as vidas, situacións e personalidades alleas, utilizando de maneira eficaz as súas capacidades de imaxinación, intuición, intelixencia emocional e pensamento creativo para a solución de problemas; desenvolvendo a súa capacidade para pensar e traballar con flexibilidade, adaptándose ás demais persoas e ás circunstancias cambiantes do traballo, así como a conciencia e o uso saudable do propio corpo e o equilibrio necesario para responder aos requisitos psicolóxicos asociados ao espectáculo.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE		
EI1	Dominar os recursos expresivos necesarios para o desenvolvemento de procesos de interpretación, actuación e representación, no ámbito escénico e audiovisual.	
EI3	Integrar e interactuar coas restantes linguaxes e códigos que conforman o espectáculo escénico ou audiovisual.	
EI5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.	
EI6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		
COMPETENCIAS VINCULADAS		
1. Coñecer os compoñentes e as estruturas básicas do verso.	T2, T3, X5, X6, EI1, EI5	
2. Dominar os parámetros técnicos relativos ao ritmo do verso.	T2, T3, X5, X6, EI1, EI6	
3. Dicar o verso atendendo as leis métricas.	T11, T13, X5, X8, EI1, EI5	
4. Identificar e analizar as distintas figuras retóricas que aparecen nun texto para a súa interpretación.	T2, T3, X2, X6, EI3, EI6	
5. Descubrir a enerxía e musicalidade das palabras: fisicidade dos sons que compoñen o texto e as sensacións que espertan.	T11, T13, X2, X8, EI3, EI5	
6. Interpretar un texto clásico para a realización da súa práctica escénica.	T3, T13, X5, X6, EI3, EI6	
7. Analizar as características dramáticas propias do texto clásico.	T2, T11, X2, X6, EI3, EI6	
8. Conocer los métodos interpretativos del verso de los distintos períodos a partir de los testimonios de los propios autores.	T2, T11, X6, X8, EI5, EI6	
9. Distinguir e aplicar diferentes metodoloxías para dicir o verso, que atenden á articulación e ritmo da linguaxe, ás modulaciones de acentos e de entonaciones en xeral.	T3, T11, X5, X8, EI1, EI5	
10. Coñecer as diferenzas entre a versificación en lingua galega e castelá desde a perspectiva da métrica rítmica.	T2, T13, X6, X8, EI1, EI6	
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Arte nuevo de hacer comedias en este tiempo.	1.1. A nova preceptiva de Lope de Vega. 1.2. Composición, ordenación e estrutura. 1.2.1. Concepto de traxicomedia. 1.2.2. As unidades. 1.2.3. División do drama. 1.2.4. A linguaxe. 1.2.5. A métrica. 1.2.6. A temática	2
2. Recursos literarios da linguaxe poética.	2.1. Figuras. 2.2. Tropos. 2.3. Correlacións.	2
3. Usos métricos do teatro en verso.	3.1. Síntese cronolóxica. 3.2. Análise métrica de textos en verso. 3.3. Comprensión e expresión.	2
4. Teatro do século de ouro.	4.1. Lope de Vega. 4.2. Calderón de la Barca. 4.3. Tirso de Molina. 4.4. Agustín Moreto.	6
5. Teatro galego en verso.	5.1. A Contenda dos labradores de Caldelas (entremés famoso). 5.2. A Casamenteira. 5.3. O Mariscal.	3
TOTAL SESIÓNS		15

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	2	0	2
Exposición maxistral	7	0	7
Exposición práctico-teórica	10	7	17
Práctica individual	10	10	20
Práctica colectiva	10	10	20
Titorías individuais	6	0	6
Titorías de grupo	2	0	2
Actividades de avaliación. Probas	4	6	10
Actividades de avaliación. Presentacións	2	2	4
Actividades de avaliación. Revisión	1	1	2
TOTAL	54 horas	36 horas	90 horas
PORCENTAXE	60%	40 %	100 %
6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE			
Actividades	Descrición		
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como a presentar a materia.		
Exposición maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.		
Exposición práctico-teórica	Exposición por parte do docente dun tema sobre contidos da materia e a súa resolución na práctica.		
Práctica individual	Actividades de aplicación dos coñecementos e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.		
Práctica colectiva	Actividades de aplicación dos coñecementos e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo.		
Proxectos	Os estudantes levan a cabo a realización dun proxecto nun tempo determinado para abordar unha tarefa mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades.		
Titorías	Entrevistas que o alumno (ou grupo de alumnos) mantén co profesor da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.		
Actividades de avaliación. Probas	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta a actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia.		
Actividades de avaliación. Presentacións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou do resultado dun traballo, exercicio ou proxecto (individual/grupal).		
Actividades de avaliación. Revisión	Análise profesor/alumno dos recursos procedimentais empregados por este na resolución das probas e os seus resultados.		
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA			
Seguimento	Farase un seguimento personalizado, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do modo máis axeitado.		
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inquietudes que xurdan en cada caso.		

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8.1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Observación sistemática: -Adquisición de competencias. -Aplicación das competencias adquiridas en traballos prácticos. -Asistencia e actitude cara á aprendizaxe na aula.	T3, T13, X2, X5, E11, E16	50%
Proba escrita sobre conceptos fundamentais da materia.	T2, T3, X6, X8, E13, E15	25%
Prácticas escénicas propostas por o docente sobre textos en verso.	T2, T11, T13, X5, X6, E13, E15, E16	25%
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo escrito e defensa oral. Análise de textos en verso.	T2, T3, T13, X2, X5, X8, E11, E16	25%
Proba escrita sobre conceptos fundamentais da materia.	T2, T3, X6, X8, E13, E15	25%
Prácticas escénicas propostas por o docente sobre textos en verso.	T2, T11, T13, X5, X6, E13, E15, E16	50%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Traballo escrito e defensa oral. Análise de textos en verso.	T2, T3, T13, X2, X5, X8, E11, E16	25%
Proba escrita sobre conceptos fundamentais da materia.	T2, T3, X6, X8, E13, E15	25%
Prácticas escénicas propostas por o docente sobre textos en verso.	T2, T11, T13, X5, X6, E13, E15, E16	50%
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		
Referencias básicas		
<ol style="list-style-type: none"> Cantero, Susana. <i>Dramaturgia y práctica escénica del verso clásico</i>. Editorial Fundamentos. Madrid. 2006. Castillejo, David. <i>La formación del actor en el Teatro Clásico</i>. Editorial Ars Millenii. Madrid. 2004. García Aráez, Josefina. <i>Verso y teatro. Guía práctica para actores</i>. Editorial La Avispa. Madrid. 1991. 		
Referencias complementarias		
<ol style="list-style-type: none"> Baehr, Rudolf. Trad. y adapt. de K. Wagner y F. López Estrada. <i>Manual de versificación española</i>. Editorial Gredos, Biblioteca Románica Hispánica Núm. 25. Madrid. 1970. Becerra de Becerreá, Afonso. <i>O ritmo na dramaturxia</i>. Biblioteca-Arquivo teatral "Francisco Pillado Mayor". A Coruña. 2005 De Balbín, Rafael. <i>Sistema de rítmica castellana</i>. Editorial Gredos, Colección Manuales, nº 64 "Románica hispánica". Madrid. 1975. Domínguez Caparrós, José. <i>Métrica y poética. Bases para la fundamentación de la métrica en la teoría literaria moderna</i>. Editorial UNED. Madrid. 2010. Quilis, Antonio. <i>Métrica española</i>. Editorial Ariel. Barcelona. 1994. Navarro Tomás, Tomás. <i>Métrica Española</i>. Editorial Labor. Barcelona. 1986. 		
10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS		
<ol style="list-style-type: none"> Este programa pode sufrir variacións en función dos acordos tomados entre o docente e o grupo. O alumno ou alumna perderá o dereito a avaliación continua cando supere o 10% de faltas de asistencia a materia. 		

